

Tytuł: Estetyka dźwięku w polskim filmie dokumentalnym

Osoba prowadząca: mgr Katarzyna Figat

Poziom studiów: studia magisterskie

Skrócony opis

Zależnie od bohatera, tematu filmu i założeń formalnych, ale także w związku z postępującym rozwojem technologicznym oraz funkcjonowaniem danego rodzaju filmowego w różnych mediach, sposób udźwiękawiania tak specyficznej formy, jaką jest film dokumentalny ulegał (i nadal ulega) znaczącym przekształceniom. Proponowany fakultet ma na celu omówienie i przeanalizowanie zróżnicowanego podejścia do opracowania dźwięku w polskich powojennych filmach dokumentalnych. Wychodząc od klasycznej definicji dokumentalizmu zastanowimy się, jak „powinien” brzmieć film dokumentalny. Następnie przeanalizujemy dźwiękowe opracowania różnych gałęzi rodzaju dokumentalnego zarówno funkcjonujące w kinie (np. dokument kreacyjny) jak i w telewizji (dokumenty telewizyjne, ale także formy pograniczne typu docu-soap); weźmiemy także pod uwagę rozwój technologii i techniki filmowej na kształt formy dokumentalnej.

Wymagania wstępne:

Podstawowe wiadomości dotyczące filmu, ze szczególnym uwzględnieniem dźwięku i muzyki filmowej.

Efekty kształcenia

WIEDZA. Po ukończeniu kursu student/ka zna:

1. Klasyczną definicję dokumentu.
2. Podstawowe aspekty estetyczne dźwięku i muzyki filmowej.
3. Różne podejścia do opracowania muzycznego i dźwiękowego w polskim filmie dokumentalnym.

UMIEJĘTNOŚCI. Po ukończeniu kursu student/ka potrafi:

1. Przeanalizować klasyczną definicję dokumentu, a także ustosunkować się do znanych z literatury redefinicji filmu dokumentalnego.
2. Przeanalizować warstwę dźwiękową filmu (dokumentalnego).
3. Porównać filmy w zakresie ich struktury dźwiękowej.
4. Omówić wpływ sposobu kształtowania warstwy dźwiękowej na formę filmu oraz na sposób jego [filmu] odczytywania.

INNE KOMPETENCJE (POSTAWY). W wyniku uczestnictwa w zajęciach student/ka:

1. Jest w stanie krytycznie przeanalizować definicję filmu dokumentalnego.
2. Jest w stanie przeanalizować warstwę dźwiękową filmu (dokumentalnego).
3. Jest w stanie opisać koncepcję opracowania dźwiękowego danego filmu w kontekście definicji filmu dokumentalnego.
4. Potrafi prowadzić merytoryczną dyskusję i wypowiadać się na forum grupy.

Treści kształcenia

1. Wprowadzenie, zasady organizacji pracy oraz oceniania. Zagadnienia wstępne: podstawowe pojęcia związane z dźwiękiem filmowym, estetyka dźwięku w filmie.
2. Definicja filmu dokumentalnego. Ogólne zasady opracowania dźwięku w filmie dokumentalnym. Dźwiękowy realizm.
3. Muzyka w filmie dokumentalnym, dokument muzyczny.
4. Realizm rozszerzony w dokumencie.
5. Materiały archiwalne – dźwięk współczesny. Przypadek Powstania warszawskiego.
6. Technologiczne rozszerzanie dźwiękowych możliwości wyrazu.
7. Pogranicza gatunku – między dokumentem a eksperymentem.

Sposoby i kryteria oceniania

1. Obecność na zajęciach.
2. Przygotowanie do zajęć. Aktywny udział w zajęciach.
3. Praca zaliczeniowa.

Metody kształcenia

Dyskusja, prezentacja multimedialna, elementy wykładu.

Literatura

1. Mirosław Przyłipiak, Poetyka kina dokumentalnego, Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego 2002.
2. Jadwiga Lemann, Film dokumentalny [w:] Encyklopedia kultury polskiej XX wieku: Film i kinematografia pod red. Edwarda Zajička, Warszawa: Instytut Kultury / Komitet Kinematografii 1994, s. 199-242.
3. Sheila Curran Bernard, Film dokumentalny. Kreatywne opowiadanie, tłum. Michał Bukojemski, Warszawa: Wydawnictwo Wojciech Marzec 2011 [fragmenty].
4. Kazimierz Karabasz, Cierpliwe oko, Warszawa: Wydawnictwa Artystyczne i Filmowe 1979.
5. Piotr Kletowski, Piotr Marecki, Pracuję dla przyszłości. Wywiad-rzeka z Grzegorzem Królikiewiczem, wyd. Korporacja Ha!Art, Kraków 2011 [fragmenty].
6. Grzegorz Królikiewicz, Przestrzeń filmowa poza kadrem [w:] „KINO” nr 11 / 1972, s. 25-28 [lub przedruk].
7. Wojciech Wiszniewski, Film dokumentalny jako instrument oddziaływania społecznego [w:] „Film na Świecie” nr 12/1979 [lub maszynopis].
8. Małgorzata Przepielska-Bieniek, Sztuka dźwięku. Technika i realizacja, Warszawa: Wydawnictwo Wojciech Marzec 2017 [lub] tejże, Dźwięk w filmie, Warszawa: Wydawnictwo Sonoria 2009 [fragmenty].